

Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Çocuklarda Seçilmiş Motorik Özellikler Üzerine Etkisi

Ece ONGÜL^{1*}, Betül BAYAZIT², Ozan YILMAZ¹, Mustafa GÜLER¹

¹ Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

² Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü

Öz

Bu çalışmada, oyun ve fiziki etkinlikler dersinin çocuklarda seçilmiş motorik özellikler üzerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya, Kocaeli ilinde bulunan Özel Eğitim Kurumunun ilköğretim birinci kademesinde okuyan 9-10 yaşlarında olan n=149 (erkek=66, kız=83) 3. ve 4. sınıf öğrencisi gönüllü olarak katılmıştır. Yapılan ölçümler; boy, vücut ağırlığı, kulaç uzunluğu, esneklik, durarak uzun atlama ve sağlık topu fırlatma ölçümlerinden oluşmuştur. Çalışmadaki etkinlikler, spor salonu, yüzme havuzu ve buz pateni alanlarında gerçekleştirilmiştir. İlk test ve son test arasında 28 hafta süresince eğitim müfredatında bulunan buz pateni, yüzme ve eğitsel oyunlardan oluşan sportif etkinlikler uygulanmıştır. Üç haftada bir dönüşümlü olarak spor salonu, yüzme havuzu ve buz pateni alanları kullanılarak ders içeriklerine uygun olarak sportif etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Uygulamalar beden eğitimi öğretmeni tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçümler araştırmacılar tarafından uygulanmıştır. Çalışmada elde edilen veriler istatistiksel analizi SPSS 21.0 programında yapılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde tanımlayıcı istatistik, Mann-Whitney U Testi ve Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi uygulanmıştır. Anlamlılık düzeyi p<0.05 olarak belirlenmiştir. Çalışma sonucunda, durarak uzun atlama, oturarak uzan eriş ve sağlık topu fırlatma değişkenlerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur (p<0,05).

Orijinal Makale

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 28.04.2017

Kabul Tarihi: 16.06.2017

Online Yayın Tarihi: 16.06.2017

DOI: 10.25307/jssr.309716

Anahtar kelimeler:

Psikomotor,
beceri,
fiziki etkinlikler

The Effect on the Selected Motoric Characteristics of Children in the Game and Physical Activities Lesson

Abstract

In this study, it is aimed to examine the effect of game and physical activity lessons on selected motoric characteristics in children. N = 149 (male = 66, female = 83) third and fourth year students attending the Special Education Institution in Kocaeli province participated voluntarily in the first grade of elementary school. Measurements made; Height, body weight, flare length, flexibility, standing long jump and throwing health ball. Activities were conducted in the gym, swimming pool and ice-skating areas. The first test and the last test were performed of sports activities consisting of ice skating, swimming and educational games in the education curriculum for 28 weeks. Every three weeks, sportive activities were carried out in accordance with the course contents, using gymnasium, swimming pool and ice patrol areas alternately. The practices were carried out by the physical education teacher. Measurements were applied by researchers. The statistical analysis of the data obtained in the study was carried out in the SPSS 21.0 program. In the analysis of the data, descriptive statistics, Mann-Whitney U Test and Wilcoxon Marked Ranks Test were applied. Significance level was determined as p <0.05. As a result of the study, statistically significant difference was found in the variables of long standing jump, sitting reach and health ball throwing (p <0,05).

Original Article

Article Info

Received: 28.04.2017

Accepted: 16.06.2017

Online Published: 16.06.2017

DOI: 10.25307/jssr.309716

Keywords:

Psychomotor,
skill,
physical activities.

* Sorumlu Yazar E-mail: eceongul@hotmail.com, Tel: +905388489288

GİRİŐ

İnsan canlı bir varlık olarak gelişimini sürdürürken bulunduğu ortamda hareketlilik içerisinde (Yüzgöl ve Müniroğlu, 2001: 343-356). Bu yüzden, çocuklarda hareket etmek ister. Bu nedenle planlanan etkinliklerde çocukların hareketliliği sağlanmalıdır. Çocuklara hareket ederek öğrenerek zaman geçirebileceği bir oyun ortamı yaratılmalıdır (Çelik, 2016: 180-181). İlköğretimde sekiz yıl boyunca uygulanan beden eğitimi dersleri özellikle ilköğretimin 1. Kademesinde oyunlar şeklinde uygulanmaktadır. Oyun kavramının temelinde de hareket becerilerinin kazanılması vardır. İnsan yaşamını daha sağlıklı ve nitelikli şekilde sürdürebilmek için harekete etmeye ihtiyaç duyar (Koç ve Tekin, 2011: 9-17). İlköğretim büyümenin ve beden gelişiminin en hızlı olduğu dönemdir. İlköğretim eğitim bakımından çok fazla önem taşıdığı gibi, fizyolojik gelişim devrelerini etkilemekte ve çocuğun hem fiziksel gelişiminde hem de sosyal davranışlarında çok önemli süreçler olarak karşımıza çıkmaktadır (Gülüm, 2008:7).

Kompleks becerilerin büyük bir bölümünün asıl hareket parçaları, oyunlardan ve hareket parçalarından uyarlanmıştır. Bu temel hareketler çocuğu ileriki dönemlerdeki edineceği spor becerilerinin öğrenilmesinde avantajlı duruma getirecektir. Temel motor hareketler dönemi desteklenen bir çocuk için motor becerileri kazanmak daha kolay ve etkili bir biçimde gerçekleşeceği gibi daha karmaşık becerilere de olumlu biçimde aktarabilmesi düşünülmektedir (Altınkök, Vazgeçer ve Ölçücü, 2013:74-78).

Motor gelişim terimi ile psiko-motor gelişim terimi sık sık birbirinin yerine kullanılır. Psiko-motor gelişim, yaşam boyu devam eden bir süreç olup motor becerilerde azalma ya da yeni bir becerinin kazanılması gibi tüm fiziksel değişmelerle ilgilendir. Çocukların motor gelişimi, hareket yeteneklerinin gelişim ve fiziksel yeteneklerin gelişimini kapsar. Hareketin hassaslığının temelinde motor becerileri sınıflama iki kategoride oluşur: Kaba motor beceriler ve ince motor beceriler. Kaba motor beceriler büyük kasları içermesiyle kategorize edilir ve amaç ince motor becerilerde olduğu gibi hassas bir şekilde bir işi yapmak veya hareket etmek değildir. Yürümek, zıplamak, fırlatmak, sıçramak gibi temel motor beceriler bu grupta yer alır (Kuru ve Köksalan, 2012: 37-49).

Psiko-motor gelişim ise fiziksel büyüme ve gelişme ile birlikte beyin omurilik gelişimi sonucu organizmanın isteme bağlı olarak hareketlilik kazanmasıdır. Bu süreç anne karnından itibaren başlamaktadır. Bebeğin doğum öncesi başlayan hareketliliği doğum sonrası daha da artmaktadır. Yaşamın ilk aylarını anne karnındaki pozisyonuna benzer şekilde uykuda geçirirken, ikinci aydan itibaren yavaş yavaş çevreyle etkileşime girmeye başlamaktadır. Oyun aktivitelerinde motor tepkilerin denenmesi süratli, akıcı ve doğru motor becerilerin kazanılmasına yol açmaktadır. Oyun süresince çocuk, kendi bedeninin dünya üzerindeki etkisini ve kontrolünü öğrenmektedir. Bu bilgilere dayanarak oyun aktivitelerinin çocuğun psiko-motor gelişimi üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu ifade edilebilir (Çelik ve Şahin, 2013: 467-478).

Oyun ve fiziki etkinlikler yetişmekte olan nesillerin fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimini amaç edinen, genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak görülen bilinçli ve planlı faaliyetlerdir (Demirci ve Demirci, 2014: 25-34). Gray ve Judy (2003) ocukluk döneminde oyun etkinliklerine katılan çocukların, ilköğretim döneminde hareket becerilerinin kazanılmasında daha başarılı olduğunu ifade etmiştir. Aynı zamanda Jimmy (2003) ocukların ileriki yaşlarda daha sağlıklı ve bilinçli olacağı belirtilmiştir. Bu bağlamda çalışmamızda, oyun ve fiziki etkinlikler dersinin çocuklarda seçilmiş motorik özellikler üzerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırmada deneysel modellerden "ntest-sontest kontrol grupsuz model" kullanılmıştır. Deneysel grubuna, oyun ve fiziki etkinlikler dersi kapsamında 28 hafta süresince buz pateni, yüzme ve eğitsel oyunlar uygulanmıştır. Araştırmada kontrol grubu bulunmamaktadır.

Çalışma Grubu

Araştırmaya, Kocaeli ilinde bulunan zel Eğitim Kurumunun ilköğretim birinci kademesinde okuyan 9-10 yaşlarında olan n=149 (erkek=66, kız=83) 3. ve 4. sınıf ğrencisi gönüllü olarak katılmıştır.

Tablo 1. Boy, vücut ağırlığı, kulaç uzunluğu n test – son test ölüm bilgileri

Değişken	Cinsiyet	N	Ort.	SS	
Boy	n Test	Erkek	66	137.24	6.50
		Kadın	83	137.23	7.28
	Son Test	Erkek	66	139.94	6.40
		Kadın	83	140.31	8.01
Kilo	n Test	Erkek	66	31.42	7.19
		Kadın	83	31.49	7.22
	Son Test	Erkek	66	32.64	6.48
		Kadın	83	33.20	8.01
Kulaç Uzunluğu	n Test	Erkek	66	127.73	6,88
		Kadın	83	126.39	8.10
	Son Test	Erkek	66	134.02	7.98
		Kadın	83	131.94	18.97

Veri Toplama Aracı

Katılımcıların boy, vücut ağırlığı, kulaç uzunluğu, esneklik, durarak uzun atlama ve sağlık topu fırlatma ölümleri alınmıştır.

Boy ve Vücut Ağırlığı lmleri: Öğrencilerin boyları ve vücut ağırlıkları ayakkabısız olarak, eşofman ile lld. Ağırlık lmnde Oncomed marka sc-101 model baskül ve 0,1 cm hassasiyette boy ölçer kullanılmıştır.

Kulaç Uzunluğu Ölçümü: Ayakta, vücut duvara yaslanmış şekilde, kollar yere paralel açılmış pozisyonda, orta parmak uçları (acromelion) arasındaki mesafe ölçülmüştür. (Bu ölçüm sırasında normal anatomik duruş uygulanmıştır).

Psikomotor Beceri Düzeyleri Ölçüm Metotları

Esneklik Ölçümü: Otur – eriş testi kullanılmıştır. Ölçümler için özel olarak imal ettirilen test sehпасı; 35 cm uzunluğunda, 45 cm genişliğinde 32 cm yüksekliğinde, standartlara uygun şekilde imal ettirilmiştir. Sehpaların üst yüzey ölçüleri, 55 cm uzunluk, 45 cm genişlik şeklindedir. Üst yüzey, ayakların dayandığı yüzeyden 15 cm daha dışarıdadır. 0 - 50 cm'lik ölçüm cetveli yer almaktadır. Ölçümler 2 tekrar şeklinde yapılmış ve en iyi derece alınmıştır.

Durarak Uzun Atlama: Kaygan olmayan bir zeminde, zeminin her iki tarafına, yapışarak yere sabitlenmiş, 250 cm'lik ölçüm cetvelleri kullanılarak ölçümler alınmıştır. Ölçüm deneğin başlangıç çizgisindeki ayak parmak ucuyla, atlayıp düştüğü yerdeki ayak topuğu arasında yapılmıştır. İki denemeden sonra en iyi derece alınmıştır.

Sağlık Topu Fırlatma: Deneğin çift kolla birlikte, 1 kg ağırlığındaki sağlık topunu fırlatması neticesinde elde edilen uzaklığın cm cinsinden değeri esas alınmıştır. İki fırlatma sonunda en iyi derece esas alınmıştır.

İşlem Yolu

Oyun ve Fiziki Etkinlikler Ders Programının İçeriği: Araştırma uygulanmadan öğrencilere araştırmanın içeriği, kapsamı ve amacıyla ilgili bilgi verilmiştir. Etkinlikler, spor salonu, yüzme havuzu ve buz pateni alanında gerçekleştirilmiştir. Ön test ve son test arasında 28 hafta süresince eğitim müfredatında bulunan buz pateni, yüzme ve eğitsel oyunlardan oluşan sportif etkinlikler uygulanmıştır. Çalışmada öğrencilerin uygulayabileceği lokomotor, manipulatif ve statik-dinamik dengeleme hareketleri çeşitlendirilerek uygulanmıştır. Buz pateni; durduğu yerde sıçrama, paralel kayma, paralel kayarken sıçrama, öne kayma, geri kayma vb., yüzme; suya uyum çalışmaları, suda nefes kontrolü çalışmaları, suda kayma ile serbest ayak vuruş, serbest kol çekişi, serbest teknik ile mesafe kat etme vb., eğitsel oyunlar; basketbol ve voleybol branşına özgü eğitsel oyunlar, eğlenceli atletizm oyunları vb. Üç haftada bir dönüşümlü olarak spor salonu, yüzme havuzu ve buz pateni alanları kullanılarak ders içeriklerine uygun olarak etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Uygulamalar beden eğitimi öğretmeni tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçümler araştırmacılar tarafında yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin istatistiksel analizi SPSS 21.0 programında yapılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde tanımlayıcı istatistik ve shapiro-wilk normallik testi sonucunda normal dağılım göstermediğinden dolayı “non-parametrik” testlerden, Mann-Whitney U Testi ve Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi uygulanmıştır. Karşılaştırmalar için anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

BULGULAR**Tablo 2.** Farklı değişkenlerin cinsiyet değişkenine göre mann-whitney u testi sonuçları

Değişken		Cinsiyet	N	Ort.	SS	Z	p
Durarak Uzun Atlama	Ön Test	Erkek	66	115.76	27.00	-1.501	.133
		Kadın	83	110.24	24.98		
	Son Test	Erkek	66	121.39	26.92	-2.246	.025*
		Kadın	83	112.02	25.10		
Otur Uzan Eriş	Ön Test	Erkek	66	2.76	3.78	-2.728	.006*
		Kadın	83	4.22	4.72		
	Son Test	Erkek	66	4.02	4.21	-2.905	.004*
		Kadın	83	6.18	4.99		
Sağlık Topu Fırlatma	Ön Test	Erkek	66	283.18	75.51	-2.282	.023*
		Kadın	83	261.33	73.79		
	Son Test	Erkek	66	290.45	72.31	-1.142	.253
		Kadın	83	282.53	76.99		

*p<0,05

Tablo 2’de görüldüğü üzere, Durarak uzun atlama becerisinde son test değerlerinde cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmıştır (p<0,05). Aritmetik ortalamalar incelendiğinde bu farkın erkek katılımcılar lehine olduğu belirlenmiştir.

Otur uzan eriş ön test ve son test değerlerinde cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmıştır (p<0,05). Fakat erişi değeri üzerinden değerlendirildiğinde erkeklerde erişi değeri= 1,26 kadınlarda erişi değeri= 1,96 oranında gelişim sağlandığı görülmüştür.

Sağlık topu fırlatma ön test değerlerinde cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmıştır (p<0,05). Fakat erişi değeri üzerinden değerlendirildiğinde erkeklerde erişi değeri= 7,27 kadınlarda erişi değeri= 21,2 oranında gelişim sağlandığı görülmüştür.

Tablo 3. Farklı değişkenlerin ön test son test değerlendirme tablosu sonuçları

Değişken		N	Ort.	SS	Z	p
Durarak Uzun Atlama	Ön Test	149	112.68	25.95	-2.192	.028*
	Son Test	149	116.17	26.25		
Otur Uzan Eriş	Ön Test	149	3.57	4.38	-5.019	.000*
	Son Test	149	5.22	4.77		
Sağlık Topu Fırlatma	Ön Test	149	271.01	75.10	-3.236	.001*
	Son Test	149	286.04	74.81		

*p<0,05

Tablo 3’de görüldüğü üzere, durarak uzun atlama, otur uzan eriş ve sağlık topu fırlatma değişkenlerinde son testler lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur (p<0,05).

TARTIşMA ve SONUÇ

Yapılan araştırmada, öğrencilerin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin çocuklarda seçilmiş motorik özellikleri sonuçları cinsiyete göre karşılaştırıldığında, durarak uzun atlama becerisinde son test değerlerinde cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmıştır ($p<0,05$). Aritmetik ortalamalar incelendiğinde bu farkın erkek katılımcılar lehine olduğu belirlenmiştir. Otur uzan eriş ön test ve son test değerlerinde cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmıştır ($p<0,05$). Fakat eriş değeri üzerinden değerlendirildiğinde erkeklerde eriş değeri= 1,26 kadınlarda eriş değeri= 1,96 oranında gelişim sağlandığı görülmüştür. Sağlık topu fırlatma ön test değerlerinde cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmıştır ($p<0,05$). Fakat eriş değeri üzerinden değerlendirildiğinde erkeklerde eriş değeri= 7,27 kadınlarda eriş değeri= 21,2 oranında gelişim sağlandığı görülmüştür.

Durarak uzun atlama, otur uzan eriş ve sağlık topu fırlatma parametrelerinde son testler lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Bu bağlamda cinsiyet ayrımı yapılmadan çocuklara uygulanan oyun ve fiziksel etkinliklerin sonucunda gelişim düzeylerine baktığımızda çocukların seçilen motorik özelliklerinde geliştiklerini görmekteyiz. Oyun ve fiziksel etkinliklerin çocuklarda kaba motor becerilerini olması gerekenden daha ileri seviyede geliştirdiğini literatürler doğrultusunda söyleyebiliriz.

Soğat (2007) sportif aktivitelerin 11–12 yaş grubu çocukların bedensel gelişimlerinde etkin bir rol oynadığı belirlenmiştir. Buna göre sportif aktivitelerin çocukların boy ve kilo gelişimlerini anlamlı düzeyde etkilediği tespit edilmiştir. Koçak ve Kartal (2003), yaptıkları çalışmada ilköğretim okullarında uygulanan müfredat programındaki beden eğitimi derslerinin öğrencinin fiziksel gelişimine olan etkisini araştırmışlar ve araştırma sonucunda uygulanmakta olan beden eğitimi ders etkinliklerinin istenen ölçüde öğrencilerin fiziksel uygunluklarında anlamlı gelişmelere yol açmadığını belirtmişlerdir. Kuru ve Köksalan (2012), yaptıkları 9 yaş çocuklarının psiko-motor gelişimlerinde oyunun etkisi araştırmasında müfredat dahilinde oynatılan oyunların, çocukların kaba motor becerilerini olması gerekenden daha ileri seviyede geliştirdiği; kız çocukları ile erkek çocuklarının ince motor beceriye bağlı olan top tutma becerisinde kızların lehine ayrıştıkları; durma becerisinde oyunun, (veri ortalamalarına göre) anlamlı farklılık çıkmayacak kadar geliştirilmesi zor bir beceri olduğu ve bu becerisinin sadece psiko-motor becerilerle ilgili olmayıp algı, sinir sistemi ile alakalı olduğu sonucuna varılmıştır. Saygın, Polat ve Karacabey (2005), 10-12 yaş erkek çocuklara (80 deney ve 122 kontrol) 16 hafta süresince düzenli ve uzun süreli uygulanan hareket eğitiminin sonucunda, 10-12 yaş grubu çocuklarda fiziksel uygunluk özelliklerinin anlamlı düzeyde geliştiğini belirtmişlerdir. Van Beurden, Zask, Barnett ve Dietrich (2002), temel hareket becerileri için seçilmiş antrenman programının ilköğretim dönemindeki çocuklarda motor beceriyi artırdığını göstermişlerdir. Şen (2004) çalışmasında, koşu ve durarak uzun atlama testlerinin ön test – son test değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulmuştur. Berg et al., (1995) sedanter ve sporcu çocuklar arasında birçok fiziksel ve antropometrik farklılıklar bulunmasına karşın, esneklik parametresinde anlamlı farklılık bulamamıştır. Kerkez ve ark., (2001) 11 yaş çocukların esnekliklerini 13,73 olarak bulmuşlardır. Loko et al. (2000) düzenli egzersiz yapan 10-17 yaş çocukların kendi yaş ve cinsteki çocuklardan daha kuvvetli ekstansör kaslara sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Faigenbaum et al. (2002) 11,5 yaş grubu çocuklara uyguladığı hareket ve kuvvet eğitimi sonucunda 1 RM ve maksimal kuvvette anlamlı gelişmeler bulduklarını ifade etmişlerdir. Planlı oyun aktivitelerinin motor becerilerinin gelişimine etkisi Tyson (1998) tarafından araştırılmış ve 138 denek üzerinde ilk ve son test şeklinde motor test ölçümleri yapılmıştır. Sonuçta deney grubunun motor yeterliliğinde önemli bir artış gözlemlendiği ifade edilmiştir (Watts et al. 2003: 420-4).

Çalışma konusunda sınırlı araştırmalar bulunsa da, araştırmaların sonuçları çeşitlilik arz eden oyun ve fiziki etkinliklerin okul çocuklarında motor gelişimi olumlu etkilediğini göstermiştir. Bu bağlamda farklı beceriler içeren sportif etkinlik programlarını motor gelişim yönünden inceleyen bu çalışmalar araştırmamız ile paralellik göstermektedir.

Sonuç olarak, oyun ve fiziki etkinlikler dersi kapsamında uygulanan sportif etkinlikler içeren hareket eğitiminin ilköğretim birinci kademesindeki çocuklarda psikomotor gelişimini pozitif yönde etkilediği görülmüştür. Motor beceriyi oluşturan temel hareket modellerine uygun sportif etkinlikler uygulanması motor beceri gelişimi açısında olumlu bir farklılık yaratmıştır. Bu çalışmanın sonuçları doğrultusunda, seçilen yaş grubunun özellikle sportif uzmanlaşma döneminin ilk evresinde bulunması çalışmanın önemini ortaya koymaktadır. Bu dönemdeki çocuklarda sportif etkinlikler fiziksel ve nörolojik özelliklerine göre planlanmalı, farklı becerileri kazandıracak hareket fırsatları verilmelidir. Bu bilgiler ışığında bu yaş grubuna yönelik yapılan oyun ve fiziki etkinlikler dersi kapsamında uygulanan sportif etkinlikler daha fonksiyonel hazırlanmalıdır. Kontrol gruplu bir deney deseni oluşturularak yapılacak beceri uygulamasının çocukların psikomotor gelişimi ne derece etkisinin olduğu ortaya konulabilir.

KAYNAKLAR

- Altınkök, M., Vazgeçer, E., ve Ölçücü, B. (2013). Temel motor hareketlerin geliştirilmesini içeren beden eğitimi program tasarısının 5-6 yaş çocukların temel motor hareketlerinin gelişimine etkisinin araştırılması. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 1(1)*, 74-87.
- Berg, K. E., LaVoie, J. C., & Latin, R. W. (1995). Physiological training effect of youht soccer. *Med. Sci. Sports Exerc. Dec, 17(6)*, 656-60.
- Çelik, A. (2016). *Hareket eğitimi koordinatif yetiler ve temel becerilerin eğitimi*. İstanbul: Ergün yayınevi, s.180-181.
- Çelik, A., ve şahin, M. (2013). Spor ve çocuk gelişimi. *The Journal of Academic Social Science Studies JASSS-International Journal of Social Science, 6(1)*, 467-478.
- Demirci, N., ve Demirci, P. T. (2014). Özel eğitime gereksinim duyan öğrencilerin oyun ve fiziki etkinlikler dersinde elde ettikleri kazanımların incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 1(1)*, 25-34.
- Faigenbaum, A. D., Milliken, L. A., Loud, R. L., Burak, B. T., Doherty, C. L., & Westcott, W. L. (2002). Comparison of 1 and 2 days per week of strength training in children. *Research quarterly for exercise and sport, 73(4)*, 416-424.

- Gray, T. A., & Judy, O. (2003). Physical education rec. *And Dance*, 74(6), 52.
- Gülüm, V. (2008). *Adana ilindeki beden eğitimi öğretmenlerinin ilköğretim okullarında uygulanmakta olan beden eğitimi öğretim programına yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış) Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı., 7.
- Ishee, J. A. (2003). Participation in extracurricular physical in middle schools. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 74(4), 10.
- Kerkez F., Kalkavan A. ve Öztürk A. (2001). Bazı psikomotor ve fiziksel özelliklerin koordinatif yeteneğe etkisinin van'lı 9-11 yaş grubu erkek çocukların üzerinde araştırılması. *Spor Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 9-27.
- Koç, H., ve Tekin, A. (2011). Beden eğitimi derslerinin çocuklarda seçilmiş motorik özellikler üzerine etkisi. *VAN/YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı*, 9-17
- Koçak, S, ve Kartal, A, (2003). İlköğretim öğrencilerinin bir öğretim döneminde fiziksel uygunluk gelişimindeki değişimin incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8 (1), 53-60.
- Kuru, O., ve Köksalan, B. (2012). 9 yaş çocuklarının psiko-motor gelişimlerinde oyunun etkisi. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 1(2), 37-49.
- Loko, J., Aule, R., Sikkut, T., Erelina, J., & Viru, A. (2000). Motor performance status in 10 to 17-year-old Estonian girls. *Scandinavian journal of medicine & science in sports*, 10(2), 109-113.
- Saygın, Ö., Polat, Y., ve Karacabey, K. (2005). Çocuklarda hareket eğitiminin fiziksel uygunluk özelliklerine etkisi. *Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 19(3), 205-212.
- Şen, M. (2004) *Anaokuluna devam eden altı yaş çocukların motor gelişimlerine beden eğitimi çalışmalarının etkisinin incelenmesi*. (Yayınlanmamış) Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Soğat, A. (2007). *Spor yapan ve yapmayan 11-12 yaş grubu çocuklarda bazı fiziksel özelliklerin araştırılması*. (Yayınlanmamış) Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Van Beurden, E., Zask, A., Barnett, L.M., & Dietrich, U.C. (2002). Fundamental movement skills- how do primary school children perform? The "move it groove it" program in rural Australia. *J Sci Med Sport*, 5, 244-52.
- Watts, P.B., Joubert, L.M., Lish, A.K., Mats, J.D., & Wilkins, B. (2003). Anthropometry of young competitive sport rock climbers. *Br Journal Sport Medicine*, 37, 420-4
- Yüzgöl A. ve Müniroğlu S. (2001). Ankara'da özel bir okulda 7-12 yaş grubu çocukların fiziksel özelliklerinin incelenmesi. 3. Uluslararası Akdeniz Spor Bilimleri Kongresi bildiriler kitabı içinde (ss. 343-356) Antalya.